

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIII (47)
Štev. (Nº) 35

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
22 de septiembre - 22. septembra 1994

Školč novi predsednik parlamenta — Peterle izstopil iz vlade

V petek, 16. septembra, se je v Ljubljani zaključila že nekajmesečna negotovost o sodelovanju Drnovškove in Peterletove stranke na vladi.

Tega dne je namreč LDS skupaj s komunisti in Jelinčičem izvolila nepredvideno poslanca LDS Jožefa Školča za predsednika državnega zbora — parlamenta. Ker se je to izvršilo brez predhodnega pogajanja z SKD, je Lojze Peterle odstopil kot zunanji minister ter podpredsednik vlade.

Podrobnejše poročilo:

Volitev novega predsednika državnega zbora

Ko je odstopil dosedanji predsednik parlamenta Herman Rigelnik, sicer nestrankski, a je kandidiral na listi LDS in so mu nekateri očitali komunistično preteklost, nihče ni vedel, zakaj je to storil. Ko so govorili v parlamentu o njegovih naslednikih, so Slovenski krščanski demokrati jasno povedali — javno in predsedniku vlade, da bi s pogledom na dvojno koalicijo — LDS in SKD — moral to mesto prevzeti eden od krščanskih demokratov, in sicer dosedanji podpredsednik DZ Mozetič.

Končno je LDS predlagala parlamentu v četrtek 15. septembra, da izvoli za svojega novega predsednika njenega člana Jožefa Školča. Na notranji debati v tej stranki se je že prej umaknil Dimitrij Rupel. Ko so glasovali, bi bilo za izvolitev potrebnih 46 glasov. Školču je na prvem glasovanju manjkalo 1 glas, na drugem pa 2. Kot njegov konkurent je Marjan Podobnik (SLS) dobil 24 glasov.

Naslednji dan se je glasovanje ponovilo z istimi kandidati. Kot kaže, so pri LDS ulovili tistih nekaj glasov, ki so prejšnji dan nepredvideno umanjali, ter je na glasovanju zmagal Školč z 47 glasovi in 2 proti. Glasovalo je vsega skupaj 50 poslancev, kar pomeni, da SKD in ostala desnica sploh ni glasovala.

Jožef Školč je bil poslanec LDS in vodja njene poslanske skupine, leta 1988 je bil predsednik Zveze socialistične mladine Slovenije in eden od tedanjih „komsomolcev“. Znano je, da se je ob osamosvojitvi Slovenije temu zelo protivil in se naslanjal na Jugoslavijo.

Odstop zunanjega ministra Peterleta

Eno uro po izvolitvi Školča je zunanji minister ter predsednik SKD Lojze Peterle sklical tiskovno konferenco, na kateri je povedal, da je poslal odstopno pismo predsedniku vlade dr. Drnovšku. Pismo objavljamo v celoti.

Glavni razlog, zaradi katerega je odstopil Peterle kot zunanji minister ter podpredsednik vlade, je bilo to, da se Drnovšek oziroma njegova stranka LDS niso z njim posvetovali o novem kandidatu — kar bi se kot koalicijski partnerji morali — pa da bi kot bodočemu partnerju v dvostrankarski koaliciji to mesto moralo pripasti SKD kot ravnotežje predsedstvu vlade v rokah LDS. S tem dejanjem — ko so dejansko volili novega predsednika le levičarji — LDS, Združena lista (komunisti) ter Jelinčičevi psevdonacionalisti in desničarji (Jelinčič je bil dokazano udbovec) — je namreč Drnovšek pokazal, da ima rajši to koalicijo kot dvojno s SKD, ali pa, da ne obvlada svoje stranke.

Pri tem moramo vedeti, da je bil odstop samo oseben Peterletov in krščanski demokrati zaenkrat še niso izstopili iz koalicije niti niso odstopili drugi ministri SKD.

O izstopu iz koalicije so govorili v vodstvu stranke v torek. Čeprav se je večina nagibala k izstopu iz koalicije, se bodo odločili šele 1. oktobra, ko bo Peterle uresničil svoj izstop.

Komentarji iz časopisov

Že izvolitev Školča med Slovenci ni dobro odjeknila. Školča nobeden ne mara, predvsem zaradi njegove zgodovine in precej slabega obnašanja. Delova anketa je pokazala, da bi bili ljudje bolj zadovoljni s Podobnikom kot s Školčem.

Sedaj torej vlada v parlamentu leva stran, a samo z enim ali dvema glasovoma večine, pa še ti niso sigurni, kot sta pokazala prva dva kroga volitev. Pač pa so dosedanji dogodki nakazali, da se vlada že dalj časa nagiba v to smer: Izločitev Janše, prevlada v RTV, združevanje levice, Drnovškove izjave, da je ZL bolj gotov partner kot SKD, itd.

Danilo Slivnik v Delu pa domneva, da

Pismo predsednika SKD Lojzeta Peterleta

Ljubljana, 16. 9. 1994

Gospod predsednik
DR. JANEZ DRNOVŠEK
Liberalna demokracija Slovenije

Spoštovani gospod predsednik in predsednik Liberalne demokracije Slovenije dr. Janez Drnovšek!

Po vsem tem, kar se je dogajalo v zvezi z volitvami novega predsednika Državnega zbora Ti sporočam, da s 1. 10. 1994 odstopam kot minister za zunanje zadeve in član vlade (naj ne bo pomote, to ni ponudba odstopa, ampak odstop).

To sem dolžan storiti zaradi zvestobe lastnim moralnim političnim načelom in zvestobe stranki, ki jo vodim.

Čeprav sem vedel, da Tvoja stranka zaradi svojega porekla, izrazito vezanega na bivšo komunistično partijo ne bo mogla hitro napredovati v smeri evropskega liberalizma, recimo Genscherjevega tipa, sem vendar pričakoval, da boš stranko kot njen predsednik vodil v tej smeri. Tak razvoj bi se mi zdel za slovenske politične razmere koristen. Nekaj upanja mi je pri tem dajalo dejstvo, da ste deklarativno, javno opredelili odnos do naše stranke kot prednostno glede na druge stranke. Tak odnos bi bil seveda evropski, saj so, kot je znano liberalci po svetu celo večji nasprotniki komunizma kakor krščanski demokrati.

Ob volitvah za novega predsednika Državnega zbora je bila lepa prilika, da bi se omenjeni odnos med obema strankama potrdil in s tem v perspektivi tudi utrdil sredinsko linijo slovenskega političnega prostora. Očitno vas je zamikal samo rezultat, ne pa skupno uresničevanje političnega koncepta, ki bi Slovenijo kot državo v še vedno zelo občutljivi razvojni fazi vodil stran od ekstremizmov in dvopolne politične razdelitve — mogoče bi lahko vodil tudi k hitrejšemu preseganju senc iz preteklosti, ki še vedno zaznamujejo Slovenijo.

Vaša odločitev in izbira partnerja vam prinaša resda še večji monopol na ključnih oblastnih mestih (bivši predsednik Državnega zbora vsaj ni bil član vaše stranke) vodi Slovenijo stran od pravkar omenjenega — vodi dobesedno k nevarnostim novega blokovanja in politično destabilizira slovenski politični prostor.

Zahvaljujem se Ti za sodelovanje — v kolikor je šlo za uresničevanje dogovorjenega, glede roka mojega odstopa — prosim, da ga upoštevaš (postavil sem ga zato, da bi lahko opravil nekaj najnujnejših, že dogovorjenih obveznosti).

Lepo pozdravljam,

Lojze Peterle

je vse to le natančen dogovor: Peterle naj bi namreč postavil ultimatum: ali dvostrankarska koalicija ali izstop SKD. Zdaj bi levica videla, da gre zares in da se brez SKD ne da vladati.

Drugi pa menijo, da je to odličen manever: Ko SKD ni v petek podpisala dogovora šestih, novega Demosa, o skupnem nastopu in se tako nekako ločila od desnice, ji je bilo čez nekaj ur v parlamentu povedano, da je tudi nezaželena tudi na levi. Kot je prej hotela sedeti na dveh stoli:

na desni lokalno in na levi v vladi — sedaj sedi vmes. Nekateri pa pravijo, da se je Peterle usedel na tretji, boljši in bolj trden stol!

Tudi postajajo s temi dogodki predčasne volitve čedalje bolj možne in verjetne.

Naj omenimo, da se govori na levi o možnem prihodnjem zunanjem ministru: ta naj bi bil Janez Kocjančič, sedaj predsednik Združene liste, preje pa celo član predsedstva CK ZKS (Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije — če je kdo že pozabil tiste kratice).

„Bog čuvaj mojo domovino!“

TEDEN SLOVENSTVA

od 1. do 10. oktobra 1994

SLOVENSKI DAN

Naš dom San Justo - 9. oktobra 1994

Peti tabor SKD

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je na 5. taboru v Kostanjevici na Krki pozval sorodne stranke k združitvi, pri tem je izrecno omenil Slovensko ljudsko stranko, in poudaril, da je pripravljen v primeru združitve odstopiti kot predsednik Krščanske demokracije. (O tem smo že pisali.) Hkrati pa je predsednik SKD izpostavil interes stranke, da ostane v vladi, ker je nujno nadaljevati preobrazbo Slovenije, ter da želi stranka tudi v prihodnje graditi politično stabilnost in kot sredinska stranka odklanja levi ali desni ekstremizem, nacionalno in socialno demagogijo kot tudi populistične zamisli, ki zavražajo državljane.

O odnosih znotraj stranke je predsednik Krščanskih demokratov poudaril, da „ne

nasprotuje nobenemu uveljavljanju različnih mnenj v stranki, potem, ko je odločitev sprejeta, mora biti stranka enotna pri njenem izvajanju“. Predstavnik ljudskega krila znotraj SKD (predsednika tega krila Ivana Omana na taboru ni bilo) pa so na svoji stojnici delili letak s pozivi „Za odločnejšo in jasnejšo politiko SKD, za izstop iz vlade, če ne pride do drugačne koalicije, in za sodelovanje programsko sorodnih strank“.

Krščanski demokrati bodo do konca tega meseca nadaljevali pogovore z Liberalno demokracijo Slovenije (LDS), zatem pa bodo v stranki ponovno odločali o morebitnem koalicijskem sporazumu, ki pa bo v vsakem primeru kompromis, je pojasnil Peterle.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Ni lepšega pogleda na svet kot tedaj, ko se po nevihti prične jasni. Nebo dobiva svoje barve, orisi so vedno bolj določeni, vsak detajl lahko posebej ogledamo in si ustvarimo določno sliko pokrajine: uživamo to jasnost. Nekaj podobnega je v politiki, ki je kot brezkončna nevihta, katero prerežejo le od časa do časa trenutki jasnosti. Ne veselimo se preveč; nove nevihte so že na obzorju. Zato je treba še bolj uživati tiste kratke trenutke, ko posije sonce in moremo občudovati prostorno naravo.

ODLOČILNI OKTOBER

Ena glavnih neznank trenutne argentinske politike je usoda, ki čaka sedanjega guvernerja province Buenos Aires. Eduardo Duhalde je ena najmočnejših osebnosti, verjetno v svojem okolju močnejši in bolj upoštevan kot Menem. Če bi usoda države bila odvisna od province Buenos Aires, bi bil on predsedniški kandidat. Ideja spopada z Menemom je nekaj časa krožila v guvernerjevi glavi. A on rad hodi po trdnih fleh, zato se ni spustil v to avanturo.

Kot smo že nekajkrat omenili, se je odločil, da svoje predsedniške želje prestavi na leto 1999. Medtem pa je bistveno, da ohrani svojo dosedanjo moč, in to je mogoče le z dosedanjega mesta. Odklonil je podpredsedniško kandidaturu, ker so v Argentini podpredsedniki tradicionalno le dekorativne figure, brez prave politične sile. Ostala mu je le borba do konca za poizkus ponovne kandidature za guvernerja.

Ko je spodletel namen sporazuma z radikali, da bi uvedli v ustavo člen, ki omogoča ponovno kandidaturu, se je obrnil na MODIN. Rico mu je ustregel le toliko, da je sprejel možnost plebiscita. Kaj dvomljivo je to in zgodovina ne govori pozitivno o guvernerjih, ki so hoteli s plebiscitom rešiti svoj položaj. Cafiero je avgusta 1990 tako pogorel, da je še danes znan izid tiste nedelje, ko je prebivalstvo pokazalo fige povezavi obeh večinskih strank v provinci: peronizmu in radikalizmu.

A ker „sila kola lomi“, se je Duhalde odločil za plebiscit. Storil je to proti svoji navadi in ga sklical v nedeljo, 2. oktobra, torej komaj čez dva tedna. Njegova figura je dovolj znana prebivalstvu; ni treba še kake posebne kampanje. Medtem pa taka hitra popolnoma onemogoči opozicijo, ki nima časa, ne denarja, ne moči za resen odpor proti plebiscitu. Tako je vse odvisno res od trenutne ljudske voje, in v tem je največja neznanka.

Predno poteče pol meseca bo torej jasno, če more Duhalde ponovno kandidirati, in če bo njegov položaj vsaj delno ugoden za predsedniško tekmo leta 1999. Obenem si bo oddahnil tudi Menem, ker potrebuje glasove v največji argentinski provinci in te glasove najbolj upešno pritegne le Duhalde. Tudi razne ankete govore o priljubljenosti guvernerja in o možnosti, da se plebiscit izteče njemu v prid. Vendar tudi vemo, da večkrat ankete napovedujejo eno, ljudje pa izrečejo drugo.

Opozicija pa medtem skuša, s polno paro organizirati vsaj vidno kampanjo za „NE“. A delo je težko. V MODIN-u so ob jejo, da si bodo prizadevale za moderno lokalno samoupravo, za izvirne prihodke občin in za usklajen razvoj mestnih in podeželskih občin ter odpravi centralizma na državni in regijski ravni.

tem vprašanju nastali notranji spori. Pri radikalih pa je bil že prej problem med alfonsinisti (ki bi soglašali z ustavno spremembo in ponovno kandidaturo) in pristaši Storani, ki je dejansko preprečil to ustavno spremembo. Istočasno pa je Storani tako zapleten v notranjo borbo za lastno predsedniško kandidaturu, da ne more posvečati ne dovolj časa ne dovolj pozornosti kampanji proti Duhaldeju.

Velika fronta je od vsega začetka zahtevala preložitve datuma plebiscita. Njen položaj je svojevrsten: raste v senci boja za socialno pravičnost in raznih osebnosti (Chacho Alvarez), nima pa močnega političnega kadra v provinci Buenos Aires, kjer je Pino Solanas neke vrste vcep, brez lastne moči, povezava sama pa more pritegniti glasove na volitvah, v konkretnem vprašanju plebiscita pa nima teže. Obenem je Duhaldejeva politika ena najbolj socialnih dandanes v Argentini, in s te strani ni mogoče udarjati po njem.

Tako se bliža 2. oktober, nedelja, ko bi moralo biti tradicionalno mladinsko romanje v Luján, ki vsako leto pritegne kar milijon vernikov. Letos so ga preložili za naslednjo nedeljo, in to kaj hitro in brez problemov. Se vidi, da ima guverner tudi pri hierarhiji dobre odnose.

POVSOD NAPREDUJEJO

Pri radikalih je Angeloz pretekli teden dokončno rekel „ne“ svoji kandidaturi, kljub temu da so ga domala skoraj vse notranje struje skušale prepričati. Tako so na bojnem polju ostali le trije, ki se pulijo za predsedniško kandidaturu: Storani, guverner iz Río Negra Massaccesi in bivši Alfonsinov minister Adolfo Terragno. Ta ima kaj malo upov za uspeh, ker nima lastne strankarske strukture. Storani se naslanja na svojo moč v provinci Buenos Aires in zasedranost svoje struje v notranosti. Massaccesi pa ima popolno zaslobo v Patagoniji, podporo alfonsinizma in sedaj skuša priti do sporazuma s córdobsko linijo, ki bi mu lahko pomagala do zmage. Storani v tem položaju gleda na sporazum s Terragnom, kateremu bi ponudil mesto podpredsednika. A vprašanje je, kaj če se poraženi Storani nagne k Veliki fronti? Neznanka, ki skrbi radikalno vodstvo, ko se stranka nahaja v najbolj kritičnem trenutku svojega obstoja.

Medtem ko na desnici ni večjih vprašanj (Rico trdno drži vajeti v rokah), je na levi tudi precej jasno. Kandidata sta Alvarez in Bordón, dokončno pa se bo določilo decembra meseca. Eden je bolj poznan in priljubljen (Alvarez), drugi ima večjo izkušnjo v vladarskih poslih, patino resnosti in zaslobo v inozemstvu. A naj bo končno kandidat eden ali drugi, resno upajo na drugo mesto in na položaj, če pride do drugega volilnega kroga. Tedaj bi strankarske strukture ostale ob strani, volilci ne bi sledili navodilom vodstev. V tem trenutno malopomembnem detajlu bi lahko bil končni činitelj, ki bi nagnil tehtnico na nepričakovano stranko. In očitno v bunkerju srednje levice (ali leve sredine) nikakor ne zanikajo možnosti, da bi končno lahko posekali Menema. A nad tem delom politične scene se zaenkrat še ni zjasnilo. Nikakega žarka ni in dvom navdaja opazovalce. Zmaga levice zvoni le preveč utopično. A nihče si ne upa popolnoma zanikati te možnosti. Isti vtis imajo v vladi. Zato so ta teden pričeli z vso silo priprave za volilno kampanjo.

Zunanjepolitična strategija

Vlada se je na seji 15. septembra seznanila z uvodnimi pojasnili zunanjega ministra Lojzeta Peterleta o zunanjepolitični strategiji Slovenije, o ustreznem dokumentu pa bo ponovno razpravljala še na posebni seji v ponedeljek, tako da bi ga utegnili poslati v parlamentarni postopek še prihodnji teden.

O vsebini in ciljih ter strukturi dokumenta je na popoldanski časnikarski konferenci spregovoril vodja slovenske diplomacije, ki je slikovito pojasnil, da to „ni strategija Lojzeta Peterleta“, temveč vlade oziroma Slovenije. Pri njenem oblikovanju so namreč poleg zunanjepolitičnega in ostalih vladnih resorjev svoj delež prispevali tudi drugi. Svet za zunanjo politiko pa je o dokumentu razpravljaval dvakrat. Svoja mnenja bodo seveda povedali tudi poslanci državnega zbora.

Dokument vsebuje temeljne opredelitve in splošnejše usmeritve. V posameznih poglavjih pa obravnava mednarodne raz-

mere, geopolitični položaj Slovenije, temeljne smernice zunanje politike, mednarodno dejavnost Slovenije v povezavi s Slovenci po svetu (kamor prištevajo izseljence, zamejce in zdomce), stališče Slovenije do evropskih integracijskih tokov in njen cilj — polnopravno članstvo v Evropski uniji, kakor tudi sodelovanje z izvenevropskimi državami.

Cilji in strategija dokumenta so: dobro sosedstvo, vključevanje v Evropsko zvezo s posebnim poudarkom na sodelovanju s Srednjo Evropo, uravnoteženo razmerje devesil in podpora slovenskemu gospodarskemu, tehničnemu in kulturnemu podoru. To se je potrdilo že na srečanju vodij slovenskih diplomatsko-konzularnih predstavništev aprila letos v Ribnem pri Bledu, kjer je vodja slovenske diplomacije med drugim tudi poudaril strinjanje vseh udeležencev, „da se zunanja politika dela z notranjo politiko“ in da je od tega odvisen sloves Slovenije v svetu.

Sporazum o skupnem nastopu

Slovenska ljudska stranka (SLS), Socialdemokratska stranka (SDSS), Zeleni Slovenije (ZS), Narodni demokrati (ND), Liberalna stranka (LS) in Slovenska nacionalna desnica (SND) so na ljubljanskem Magistratu v petek, 16. septembra podpisali sporazum o skupnem nastopu na volitvah za župane in občinske (mestne) svete. Slovenski krščanski demokrati (SKD) sporazuma niso podpisali, ker je tako sklenil svet njihove stranke na seji prejšnji večer.

Po prvotnih napovedih naj bi stranke omenjeni sporazum podpisale že v sredo, vendar pa so ga preložili in javno pozvali Slovenske krščanske demokrate, naj se pridružijo podpisu sporazuma, ki so ga sooblikovali. Svet SKD je sprejel sklep, da stranka sporazuma na državni ravni ne bo podpisala, občinskim odborom pa prepuščajo avtonomno odločitev povezovanja in sodelovanja z desnosredinskimi strankami na lokalnih volitvah.

Stranke, podpisnice sporazuma, so v sporazumu opredelile temeljne programske cilje, ki jih želijo doseči s podpisom tega sporazuma. Na prvo mesto so zapisale prizadevanja za razvoj in ohranitev Slovenije kot samostojne države.

Sicer pa si bodo podpisnice trudile za dokončanje političnih in gospodarskih reform, ki so bile ali bi morale biti začete po volitvah aprila 1990 in ki morejo preobraziti Slovenijo v demokratično, gospodarsko napredno, moralno in socialno pravično ter ekološko naravno državo, v kateri bodo zakoni veljali in se uporabljali za vse.

Med poglavitne skupne opredelitve, na osnovi katerih bodo podpisnice oblikovale konkretne programe v posameznih občinah, pa so zapisali: dograditev sistema pravnih norm in moralnih vrednot, ki bi odpravil razraščajočo se korupcijo v politiki, javnih službah in gospodarstvu, privatizacijo kot nujen proces ustvarjanja sodobne lastninske strukture ter pospeševanje izvajanja zakonov o denacionalizaciji in zadrugah, lastninsko udeležbo davkoplačevalcev pri sanaciji bank, odpravo brezposelnosti s spodbujanjem gospodarske rasti in podporo rešitvam, ki bodo omogočale uvajanje konkurence zdravega tujega kapitala in s tem preprečevanje pranja umazanega, v Sloveniji nakradenega denarja. Pozornost bodo stranke namenile tudi reviziji divjega lastninjenja in reviziji javnega dolga ter uveljavitvi osebne odgovornosti za ustvarjanje tujih dolgov ter za pravično razdelitev premoženja nekdane Jugoslavije. Prav tako si bodo prizadevale za uveljavitev finančne discipline in pravnega reda v poslovanju ter vzpostavitev učinkovitih in neodvisnih inšpekcijskih služb ter odpravi dolgoletnih privilegijev. Stranke podpisnice si bodo prizadevale za sistemsko in kadrovsko reformo sodišč in tožilstev ter vzpostavitev neodvisnosti sodne veje oblasti. V posebni točki pa omenjajo revizijo nezakonito pridobljenih državljanstev, večjo skrb za Slovence po svetu in slovensko manjšino v sosednjih državah ter depolitizacijo vojske in policije.

Na lokalni ravni se podpisnice zavezu-

Historia magistra vitae

Zgodovina je učiteljica življenja, a življenje gre največkrat svojo pot, ne glede na zgodovinske izkušnje. Človek je slab učenec, iz nepopravljivih zgodovinskih zmot ne najde ali noče najti poti. Po težkih preizkušnjah, na obljube in sklepe hitro pozabi.

Iz naše zgodovine je poučen primer iz življenja dveh strank izvele tudi Franc Miklavčič v Slovenju 27. avgusta 1994. V svojem članku odkriva začetek nesrečnega konca SLS v emigraciji in zagovarja neutemeljenost predvidevanja, da je SKD naslednica medvojne SLS iz emigracije zaradi njenega stališča do domobranstva in partizanstva ter ugotavlja, da SKD v svojem programu nima „zapisa o takšni ali drugačni opredelitvi stranke v razmerju do medvojne preteklosti.“ Prepričana sem, da je brez te opredelitve SKD v vladni politiki le blede kreatura, ki jo vodijo prenovljeni komunisti. SKD ostaja neopredeljena do tako pomembnih vprašanj, kar Franc Miklavčič v svojem premišljevanju odkrito priznava ter dopušča, da je „lahko vsak program neke stranke pomanjkljivo zapisan“ in daje prednost „nevidnim vezem“, ki povezujejo člane stranke ter pravi, da je to „miselna in idejna zakladnica“. Vse lepo in prav. A vendar, dokler ne bodo tisti, ki so v vladi ob izkušenih in premetenih komunistih „prišli do dna slovenski krščan-

skodemokratski misli in njenim kulturnim koreninam“, se bodo izgubili v „širokem konsenzu glede temeljnih vrednot“. Tako tava SKD in njeno tavanje Slovenci, ki drugače mislimo, že krepko občutimo.

„V končnih točkah je sicer splošen stav-vek o popravu krivic od leta 1941 do leta 1990, ki pa se ne nanaša le na eno ali drugo medvojno stran,“ je zapisal Franc Miklavčič.

Kdo hoče zanikati osvobodilni pomen partizanskega oboroženega upora med okupacijo? Toda to ni bil samo oborožen upor proti okupatorju! Bila je revolucija, šlo je za oblast. Zmagali so komunisti in se kruto maščevali vsem, ki niso sprejemali njihove ideologije. Sledilo je polstoletno komunistično enoumje. Torej ni bil samo oborožen upor proti okupatorju!

In domobranstvo? SKD ne potrjuje njegove legitimnosti. Tako legitimno kot partizanstvo s komunizmom, katerega posledice bodo občutile še generacije za nami, je legitimno tudi domobranstvo, ki je s svojim tragičnim koncem dokazalo, da je zgodovina slaba učiteljica življenja. Tudi krščanstvo je del zgodovine. Žalostno je, da tisti, ki iščejo svojo identiteto v njem, ne najdejo trdnih tal pod nogami.

Tilka Jesenik, Kamnik
„Delo“, 2. septembra 1994

Zgodilo se je v Sloveniji

Slovenski veleposlanik na sedežu Organizacije Združenih narodov v New Yorku Danilo Türk je 16. septembra bil izvoljen za predsednika delovne skupine Generalne skupščine Združenih narodov za človekove pravice, katere članice so vse članice Združenih narodov. Veleposlanik Türk je prvi predstavnik Slovenije, ki je bil izvoljen na vodeči položaj v sistemu Generalne skupščine Združenih narodov. Njegova izvolitev potrjuje velik ugled Slovenije glede človekovih pravic v ZN.

Slovenija je 12. septembra pridobila potrebno dvotretjinsko večino oz. podporo 82 držav podpisnic GATT (Mednarodnega sporazuma o trgovini in carinah) za pristop h GATT. O tem je pomočnik generalnega direktorja GATT Ake Linden obvestil predstavnike stalnega odposlanstva Slovenije v Ženevi. Protokol o pristopu Slovenije bosta strani podpisali 27. septembra letos v Ženevi. V imenu Slovenije bo protokol podpisal minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorin Kračun, v imenu GATT pa predvidoma njegov generalni direktor Peter Southerland.

Predsednik vlade Janez Drnovšek se je v okviru sodelovanja na kongresu Liberalne internacionale v Reykjaviku na Islandiji srečal s finskim premierjem Eskom Ahom. Sogovornika sta oba izrazila željo in

interes obeh držav po pospešitvi in povečanju obsega sodelovanja, predvsem gospodarskega. Pogovarjala sta se tudi o turizmu, saj je Finska zelo zainteresirana za povečanje obsega turizma med tema državama, možnostih vojaškega sodelovanja med Finsko in Slovenijo v okviru Partnerstva za mir in povezovanju v okviru Evropske unije.

Drnovšek se je srečal tudi z islandskim premierjem Davidom Oddssonom, ki je slovenskemu premirju čestital za izjemne gospodarske uspehe kot tudi za uspehe na političnem področju in izrazil zanimanje za sodelovanje na multilateralnem področju. Sogovornika sta se pogovarjala o vključevanju v Evropsko unijo. Tako islandski kot finski predsednik sta sprejela vabilo, da v kratkem obiščeta Slovenijo.

Državni zbor je na petkovi seji 16. septembra izkoristil svojo novo večino in izvolil Boštjana Kovačič, bivšega novomeškega župana, za novega ministra brez listnice, ki bo zadolžen za lokalno samoupravo. Novi minister brez listnice je pred državnim zborom že zaprisegel.

Za Boštjana Kovačiča je od skupno 70 poslancev glasovalo 35, proti 33 poslancev.

Predsednik vlade Janez Drnovšek je to imenovanje predlagal že 24. januarja letos, toda je zaradi pomislekov, ki so se pojavili v javnosti ta predlog začasno umaknil.

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske latinskoameriške Trgovske Zbornice

KLOPOTCI so veliki zavezniki vinarstva ob času trgatve. Bliža se namreč čas trgatve, ko se bi z grozdem radi poslaskali tudi vrabci, kosi in drugi operjeni bratci. Na pomurskih gorah so povsod posejani klopotci, ki jih z veliko ljubeznijo izdeluje iz bukovega in vrbovega lesa Jožef Balaj iz Lipe v soboški občini.

PREVEČ SEJMOV V SLOVENIJI? Ko so zaprli vrata 44. mednarodnega sejma v Kranju, so bili z uspehom zadovoljni. Sejem je obiskalo okrog 100.000 oseb, neposredna prodaja pa naj bi dosegla 20 milijonov ameriških dolarjev. Po sejmu pa se je začela debata, koliko sejmov naj bi Slovenija sploh imela, saj bomo kmalu postali prava sejmarska dežela, ker ni koordinacije in pregleda čez velik nered na tem področju.

BESEDO BO IMELA VLADA. Plačilni promet v državi, davčno nadziranje, informiranje, statistiko in revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij, so glavne naloge Agencije za plačilni promet. Nov zakon, ki je pričel veljati v soboto, 20. avgusta, določa, da bo ta Agencija podrejena vladi, bivša SDK pa je bila odgovorna državnemu zboru.

MANJ GROZDJA IN VINA. Meritve, ki so jih izvedli naši strokovnjaki v slovenskih vinogradih, napovedujejo sicer kakovosten pridelek. Če ne bo večjih težav, bo vinska letina, kljub suši kvalitetna, čeprav ne tako obilna.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI V ITALIJI imajo trenutno 16 poslovalnic. Tržaška kreditna banka ima podružnice pri Dovju, v Čedadu, v Rojanu in pri stari mitnici v Trstu. Kmečka banka posluje v Gorici in Krmini. Openska hranilnica na Opčinah in v Trstu. Nabrežinska hranilnica ima podružnico v Sesljanu, doberdobska hranilnica deluje v Ronkah, savodnjska hranilnica pa ima hranilnico še v Števerjanu v goriški občini.

PAPIRNICI RADEČE je ena najsposobnejših tovarn, saj izdeluje najbolj kakovostni papir za tiskanje denarja, vrednostnih papirjev, kreditne kartice in po-

dobno. Ima lep uspeh na tujih trgih. V njeno posodobitev je bilo vloženo ogromno denarja. Sedaj teče razprava o tem, da bi Banka Slovenija postala 51% solastnik, ker se ponujajo tuji vlagatelji. Debata o tem še teče.

PO NAJNIŽJI CENI. Slovenski mlekarji so še naprej v največjih težavah. Država namreč s svojo politiko reže kruh mlečno predelovalni industriji. Zato se postavlja vprašanje, koliko mlekarji bo še preživel v tako nemogočih razmerah.

ZLATO MEDALJO so dobili na mednarodnem vinskem sejmu za domačo prekmursko slivovko. Zadnje čase v Radenski, kjer polnijo znamenito radensko slatino in druge brezalkoholne pijače, vse sijajno uspeva. Začeli so zato še s polnjenjem domače prekmurske slivovke vrhunskega okusa in kakovosti.

LANSKA SUŠA je v Sloveniji povročila za 20,4 milijarde škode. Slovenska vlada bi morala za odpravo posledic razdeliti prizadetim občinam dve milijardi tolarjev, doslej pa je 16 najbolj prizadetih občin dobilo le milijon tolarjev.

ŠAMPION KAKOVOSTI 1994 je dobila Perutnina Ptuj za svoj piščančji „cordon bleu“, na tekmovanju radgonskega sejma. Najvišja priznanja so dobili italijanski proizvajalci, naši domači proizvajalci pa so odnesli štiri zlate, 48 srebrnih in 88 bronastih medalj.

POTRJENA KAKOVOST POSAVSKIH VIN. Dve veliki zlati medalji za ledeno vino laškega rizlinga in modre frankinje, šest zlatih ter štiri srebrne medalje z letošnjega pomurskega sejma v Gornji Radgoni — to so nova odličja Vina Brežice, podjetje, ki se je odločilo za kakovost. Nagrade so prejeli za vseh 12 poslanih vin!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 13. septembra

1 dolar	123,17 SIT tolarjev
1 marka	80,03 SIT tolarjev
100 lir	7,87 SIT tolarjev

Pobiti od slovenske oblasti

Radiotelegrafistom-obveščevalcem, ki so jih angleška letala med drugo svetovno vojno spustila na primorska tla, so odkrili spominsko ploščo v vasi Paljevo nad Plavami v Soški dolini. Za osmimi je po zaslišanju v letih 1945-46 izginila vsaka sled.

Šestnajst primorskih padalcev radiotelegrafistov je šele po dobrega pol stoletja dobilo priznanje za svoje delo. Z radioaparati so zaveznikemu poveljstvu v Kairu pošiljali od partizanov posredovane informacije o Italijanih in pomagali pri koordinaciji vojnih operacij na Primorskem; od Angležev pa sprejemali obvestila o spuščanju vojaške opreme in drugih potrebščin iz letal za partizansko vojsko.

Prva skupina treh radiotelegrafistov je iz angleških letal skočila 18. marca 1943 prav nad Paljevim. Do sredine septembra so sledile še tri skupine. Toda težave so nastopile, ko ni bilo moč navezati zveze.

„Vsi padalci so morali prestajati ponižujoča zaslišanja oficirjev Ozne in tudi zapore, osumili so jih, da so angleški vo-huni, nikoli pa niso tega dokazali pred pristojnim sodiščem,“ je v govoru poudaril Jožko Humar.

Med temi usodami omenimo nikoli pojasnjeno izginotje Radoslava Semoliča, doma iz Mirne pri Gorici. Mitja Ribičič je

njegovim svojem ves čas lagal, da ga bodo izpustili.

Od osmerice, ki je ušla zločinski roki Ozne, so živi še štirje. Ivo Božič iz druge skupine padalcev (po vojni je pobegnil v Kanado, zdaj živi v Mostu na Soči) pravi, da je imel velik delež pri zločinu Viktor Avbelj, narodni heroj.

V.P., Slovenec

Mogoče bi vas zanimalo vedeti, da...

— da je bilo v Sloveniji v letu 1993 približno 930 nasilnih posegov organov za notranje zadeve, podobnih tistem, zaradi katerega je premier Drnovšek izločil iz vlade obrambnega ministra Janeza Janšo...

— da je katoliška revija Tretji dan objavila izredno zanimiv intervju s časnikarjem ljubljanskega Dela Danilom Slivnikom, ki je pred kratkim dobil Jurčičevo nagrado (pogovarjal se je Igor Senčar)...

Mladika, Trst, št. 5/6

Obvestilo o natečaju

Komisija Vlade Republike Slovenije za razreševanje vprašanj, povezanih z namembnostjo in ureditvijo grobišč v Kočevskem Rogu in drugih tovrstnih grobišč v Sloveniji, je 1. avgusta 1994 razpisala javni, anonimni, enostopenjski, projektni, arhitekturno - krajinski natečaj, za pridobitev arhitekturne rešitve spominskega sakralnega objekta in spominskega obeležja spravi za območje pod Krenom v Kočevskem Rogu.

Z natečajem želi Komisija pridobiti rešitev za obeležitev grobišča, v katerem so ugotovljeno posmrtni ostanki žrtev obračunov pripadnikov premagane strani našega notranjega spopada v drugi svetovni vojni in neposredno po njej.

Pravico do udeležbe na natečaju imajo vse pravne in fizične osebe v Sloveniji ter Slovenci po svetu, ki želijo ustvarjalno prispevati k čim boljši rešitvi natečajne naloge.

Rok za oddajo natečajnih del je 30. november 1994. Natečajno gradivo je na razpolago na Društvu arhitektov Ljubljana, Ljubljana, Erjavčeva 15/I., telefon 061/221-612, kjer je možno dobiti tudi dodatne informacije o javnem natečaju.

Hvala, zlato sonce!

Športni dan naših osnovnošolskih otrok

Vsekakor je „vremenski referent“ slovenskih šol naredil otrokom največje veselje, ko jim je za načrtani „športni dan“ v soboto, 3. septembra, po dnevih mrzlega dežja posredoval sveže sončne popoldne. 150 otrok višjih razredov slovenskih sobotnih šol na področju Velikega Buenos Airesa — Buenos Aires-mesto, Carapachay, Lanús, Morón, Ramos Mejía, San Justo in San Martín — se je moglo po končanem dopoldanskem pouku sproščeno, a organizirano pomeriti v petih športnih igrah. Kot lani, je srečanje organizirala skupina mladih voditeljev — Veronika Vivod, Helena Zarnik, Jani Dobovšek, Kristjan in Marjan Vivod — pod vodstvom gospe Saše Omahna, priznane izvedenke v rekreaciji naših otrok.

Tekmovanja so stekla po začetni uvrstitvi ter pozdravni in vzpodbudni besedi gospe voditeljice v sledečem redu in z naslednjimi dosežki:

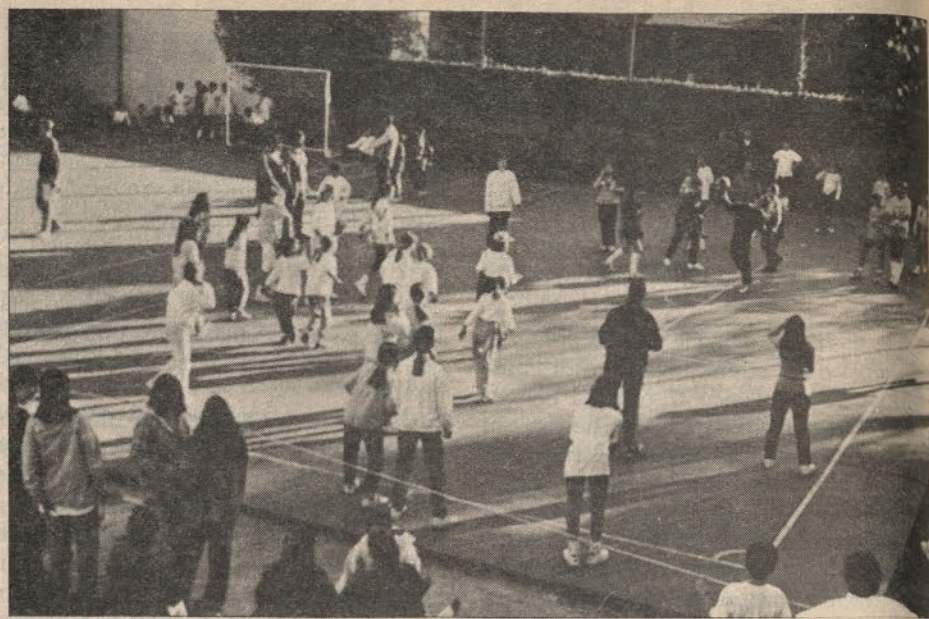
ŠTAFETA	mlajši	starejši
1. mesto:	Morón	Ramos Mejía
2. mesto:	San Justo	Bs. As.-mesto
3. mesto:	San Martín	San Justo
VLEČENJE VRVI		
1. mesto:	Bs. As.-mesto	San Justo
2. mesto:	Morón	Morón
3. mesto:	Ramos Mejía	Ramos Mejía
PING-PONG, dvojice		
1. mesto:	Ramos Mejía	
2. mesto:	Carapachay	
3. mesto:	Morón	
MED DVEMA OGNJEMA		
1. mesto:	Lanús	
2. mesto:	Morón	
3. mesto:	San Justo	
NOGOMET		
1. mesto:	Ramos Mejía	
2. mesto:	San Justo	
3. mesto:	Morón	

Ob sklepu so bili razdeljeni pokali in odličja nosilcem najboljših dosežkov. Ga. Saša je dopolnila srečanje z jasnimi besedami o namenu tega popoldneva. Pomen je v tem, da se snidemo, spoznamo in skupno zaživimo v veseli igri in plemenitem merjenju.

Športno popoldne je z obiskom počastil tudi diplomat prof. Matjaž Puc v družbi častnega konzula Hermana Zupana z gospo in predsednika Zedinjene Slovenije prof. Tineta Vivoda. Gostje in udeleženci smo bili ves čas deležni prijazne gostoljubnosti.

Igrišče Slomškovega doma je tako doživelo enega najlepših popoldnevov v teku leta. Živahno mravljišče slovenske osnovnošolske mladosti tretje in četrte generacije naše skupnosti je nudilo živo sliko življenja, ki se pretaka po naših šolah, vsako leto v novem brstenju, vrednem skrbne nege. Veseli smo, da s temi srečanji prehaja šolska vzgoja od tradicionalnega dopoldanskega pouka na obsežnejše področje, na rekreacijo. Želimo in upamo, da bodo novi stiki z matično Slovenijo prispevali potrebno pomoč s strokovno dopolnitvijo in predvsem jezikovnim obogatitvijo besednega zaklada prav na tem področju ter tako omogočili, da otrokom, vaditeljem in krajevnim trenerjem, zakraljuje materina beseda tudi na področju športa.

M. B.

Slovenska literatura na Ognjeni zemlji

V čilskem tedniku El Magallanes, ki izhaja v mestu Punta Arenas na skrajnem jugu države in je namenjen tudi publiki na Ognjeni zemlji, so kar pol strani namenili slovenski literaturi. Avtor zapisa Marino Muñoz Lagos je namreč objavil poročilo o knjižnici z naslovom *Cuentos eslovenos contemporáneos*, ki jo je uredil Tomo Virk, izdali pa so jo pri Društvu slovenskih pisateljev. V njej so objavljene kratke zgodbe naslednjih slovenskih pisateljev: Drago Jančar, Lev Detela, Boštjan Seliškar, Andrej Blatnik, Lela B. Njatin, Igor Bratuž, Milan Kleč, Jani Virk, Mert Lenarčič. Tekste pa so prevedli Pavel Fajdiga, Lučka Poznič, Pavlinka Korošec Kocmur in Marjeta Drobnič

(v sodelovanju z Matiasom Escalerom Corredrom).

Omenjena knjižica je zgleden primer sodelovanja slovenskih kulturnikov iz domovine in zdomstva, saj prevajalci prihajajo ravno iz vrst slovenske skupnosti iz Argentine.

Tednik El Magallanes izdaja časopis La Prensa Austral, ki letos praznuje že 100-letnico izhajanja. V vsem Čilu sicer živi vsega skupaj okoli 70 slovenskih izseljencev, zato je poročilo o slovenski kulturi za Slovenijo toliko pomembnejše. Med Ljubljano in Punto Arenas je namreč kar 19.000 kilometrske razdalje.

Marko Jenšterle

Slikarka Marjetka Dolinar iz Buenos Airesa je na ljubljanskem Gradu poslikala veliko steno. Po naslovu „Beg“ prikazuje prejšnje nasprotstvo med Slovenci v Argentini — obelisk in kondor — proti Ljubljanskemu zmagju in vojaku.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCI V ARGENTINI

LJUBLJANA — Po nekaterih podatkih naj bi bilo po slovenskih industrijah okoli deset tisoč ton raznih odpadnih lakov. Obenem rastejo po Sloveniji podjetja, ki se bavijo z uničevanjem teh odpadkov ali pa z njihovim izvozom, največkrat v Nemčijo ali Italijo. Nekateri pravijo, da je število odpadkov neke vrste kazalnik ekološke osveščenosti, saj bi jih lahko zatajili, kar pomeni, da so se jih znebili na neprimeren način (v kanalizacijo, reko ali na kako smetišče).

LJUBLJANA — Cukrarna — stavba, znana po tem, da sta v njej umrla pesnika Kette in Murn; neke vrste ljubljanski „Albergue Warnes“ — že davno razpada in občina pravi, da bo do decembra preselila vse stanovalce. Ti se delijo na zakonite (okoli 24 stanovanj) in nezakonite. V njej prevladuje nesnaga, nered in vse, kar k temu spada (podgane, ščurki, injekcijske igle, itd.), vendar je ponekod najti tudi „napredne“ ljudi, ki imajo pritrjene na stene male satelitske antene.

NOVA GORICA — Na Krasu je v zadnjem poletju zgorelo veliko gozdov. Nad Renčami v Črni hribih je gorel 40 let star borov gozd na površini 270 hektarov. — A to je bil le začetek: tudi drugod po kradu (Opatje selo, Kostanjevica, Lokvice) je lepo gorelo; ogenj naj bi se razpasel — po nekaterih virih — na 1000 hektarov. Pri gašenju so sodelovali gasilci iz vse Slovenije, vojaški helikopterji, člani Teritorialne obrambe, ribiči in jamarji. Takega požara ni bilo v zadnjih petdesetih letih. Po prvih ocenah so samo stroški gašenja in nadzora po požaru znašali okrog 20 milijonov tolarjev.

BELTINCI — Že 24. folklorni festival je zbral razne folklorne skupine iz cele Slovenije, kot gostje pa so nastopali španski plesalci skupine Magisterio iz Albacete. Poleg plesov in petja je bilo možno videti tudi razne prikaze domačih, obrtniških in kmečkih opravil.

MARIBOR — Mariborsko letališče je postalo tranzitna tehnična baza za letala Združenih narodov in Unproforja. Ogromna tovarna letala iljušin 76 in boeing 707 pristajajo na letališču, ki praktično nima potniškega prometa. Obenem pa odhaja z njega tovor (zdravila, oprema) v sibirski Jakutsk, kjer slovenski podjetja gradijo center za rehabilitacijo mater in otrok iz Černobila. In ponovno bodo prišle posadke Swissaira in drugih družb, da se urijo v pristajanju in odletu. — Letalske oblasti so že obravnavale možnost, da bi letališče zaprle, zdaj pa kaže, da lahko obstane, saj bi se tem dejavnostim priključil tudi tovarni letalski promet.

LJUTOMER — Na Kamenščaku nad Ljutomerom so začeli preučevati možnost izkoriščanja vodonosnika Termal 2, kjer so iz vrtine, globoke 4.000 metrov dobili 175 stopinj Celzija vročo vodo. Vodo bi izrabljali za proizvodnjo električne energije, za ogrevanje stanovanj in pisarniških objektov, v industrijske namene, pa tudi za bazene in končno za zalivanje ali gojenje rib. Da pa bi na njej izrabljena voda delala problemov in da bi ohranjali količino vode v vodonosniku, načrt predvideva izvrtanje še ene vrtine, kamor bi vračali vodo nazaj. Vsi načrti pa lahko res padejo „v vodo“, če strokovnjaki zračunajo, da je draga naložba pretvegana in negotova.

LJUBLJANA — Zelo uspešne začetne rezultate so zapisali pri reševalnih akcijah na motornih kolesih. Projekt Novi pristopi predstavlja prvo pomoč ponesrečencem, ki jo nudi medicinski tehnik na motornem kolesu s sireno, radiooddajno zvezo in najnujnejšo opremo. Zračunali so, da je motorist lahko dvakrat hitreje na kraju nesreče, lahko oceni položaj, pokliče do-

datno reševalno vozilo in jo opozarja na morebitne ovire na poti. V enem mesecu so posredovali prvo pomoč v osemnajstih primerih.

PTUJ — Iz držav razpadle Sovjetske prihaaja veliko belega blaga, s katerim nekateri trgujejo po celi Štajerski. Policija je letos izvedla že več akcij in izgnala devet deklet. Navadno prihajajo po tajnih kanalih, včasih pa tudi z delovnimi vizumi.

STARI GRAD NAD POBOČJEM — Arheologi iz Slovenije in drugih evropskih držav raziskujejo ostanke gradu, o katerem ni pisanih virov. Bil je požgan v 15. stoletju, njegov izvor pa naj bi segal v železno dobo.

BLAD — Pašništvo in sirarstvo se vedno bolj opuščata na planinah; iz raznih hlevov, senikov in podobnih zgradb nastajajo vikendi. Nekateri ustanove opozarjajo na dejstvo, da s tem ponekod celi predeli izgubljajo svojo avtentičnost.

LJUBLJANA — Založba Modena je začela izdajati domače, slovenske kriminalke, ki naj bi jih pisali pisatelji o slovenskih, seveda namišljenih zločinih, in ki bi jih reševali slovenski policaji. Trenutno je v prodaji že slovenska kriminalka (po novem „krimič“) z naslovom „Tri smrti v Ljubljani“.

LJUBLJANA — Na obisku je bil predstavnik FBI Robert Farmer in se pogovarjal o sodelovanju slovenske policije s to ustanovo. Predstavnštvo na Dunaju pokriva sosednje države in pravi, da bo po vojni v BiH verjetno skozi Slovenijo peljala skoraj obvezna pot kriminalcev v svet.

MARIBOR — Jehove priče so imele trodnevni območni kongres, na katerega se je zbralo dva tisoč prič iz vse Slovenije. Kongres je nosil ime Povožen strah in na njem so krstili 60 novih članov.

CELJE — Letošnji pridelek hmelja znaša okoli 4 tisoč ton. Problem pa so imeli pri obiranju. Potrebovali so okoli 800 obiralec, pa jih doma niso dobili, kar pa ne pomeni, da ne bi bilo brezposelnih. Slovenski hmelj so obrali hrvaški delavci, okoli dvesto Savinjanov pa je odšlo obirat hmelj v Nemčijo. Enake probleme so imeli pri obiranju jabolk: vprašali so 190 brezposelnih, pa jih je delo sprejelo le 12.

LJUBLJANA — Slovenski nacionalni telefon za pomoč v krizi je sredi julija postal član mednarodne organizacije IFOTES. V njej je povezanih kakih štiri milijone takih telefonskih števil. Na kongresu v Jeruzalemu je med dvestotimi udeleženci bilo pet slovenskih predstavnikov. Od včlanjenja si obetajo predvsem možnost strokovnega izobraževanja na tečajih po svetu.

LJUBLJANA — Izšla je že plošča s štirinajstimi pesmimi zadnjega festivala Melodije morja in sonca. Med njimi so tudi tiste, ki jih je žirija in občinstvo nagradilo: Mi ljudje smo kot morje (Faraoni), Abraham (Janez Bončina-Benč), Oprosti mi (Majda Arh) ter Afrika, mama Afrika (Tomaz Domicelj). — Triglav, slovenski simbol je naslov kasete, na katero so posneli enajst pesmi, posvečenih najvišjemu vrhu Slovenije. Na njej je najti naslove kot Oj, Triglav moj dom, Triglavsko roža, Po jezeru in Triglav se budi. — Svojo prvo kompaktno ploščo so izdali Orleki iz Zasavja, ki se poleg svojih poslužujejo tudi ljudskih pesmi ali Mozartovih skladb in jih norčavo razmesarijo ter problemčijo v razne oblike punk folk rocka, country ali diksilend. Osemnajst pesmi nosi skupni naslov Ajmoht.

MURSKA SOBOTA — Čez šetdeset lastnikov hroščev-volkswagenov se je zbralo na mednarodnem srečanju. Poleg slovenskih so bili prisotni tudi madžarskih, avstrijski in italijanski avtomobili. Najbolj zanimiv se je zdel primer iz leta 1956, ki je najstarejši hrošč v Sloveniji.

Osebnostne novice

Rojstvo: 2. septembra se je rodil Pavle Marvuljo, sin Vicenta in Sonje roj. Rot.

Krst: V soboto, 27. avgusta je bila v cerkvi Nuestra Señora del Carmen v Villa

Bosch krščena Mihaela Duarte Sterle, hčerke Gustava in ge. Monike roj. Sterle. Botra ji je bila Ana Sterle.

V župnijski cerkvi v Villa Madera je bil 17. septembra krščen Martin Ignacij Agui-lar, sin Claudia in Ane Marije roj. Beltram. Botra sta bila Točka in Jože Beltram, Vsem družinam naše čestitke!

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

Redni sestanek v avgustu je bil zelo zanimiv, ker nam je odborica ga. Marta Jeločnik prikazala Slovenijo, katero je družina zapustila s solzami v očeh, ki se strašem do smrti niso posušile...

Hrepenenje žene človeka nazaj v kraje in med svoje ljudi; posebno v rojstno hišo — na svojo domačijo — krivično odvzeto, sedaj v tujih rokah... S prijetnim zadovoljenjem, da je sploh moč videti tolikokrat v mislih snovano željo, se nekako obiskovalec oddahne od zadušenega domotožja prva leta. Nekaj časa je vtis nebeški, pogovori stečejo in izmenjavajo se preživeli dogodki ob skromnih in gostoljubnih sorodnikih, a nekaj teži. Težijo grobovi posejani po dolgem in počez po lepi domovini. Logični vidni napredek zasenčijo spomini in še sedanji kritični politični položaj.

Sicer je pa dežela slovenska lepota v srcu Evrope!

Najlepša hvala, Marta!

Slikar inž. Uroš Žitnik - Martin sorodnik, je poklonil že več svojih umetnin za naš dobrodelni sklad. Leto nam je podaril štiri božične motive, ki so že natiskani in na voljo pri odbornicah. Bog plačaj obema: posrednici in plemenitemu darovalcu!

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovale: ge. Pavlina Dobovšek 100 USA dol.; Jana Dobovškova v spomin namesto cvetja Miri Dobovšek 100 USA dol.; Mira Ecker 100 USA dol.; Jelka (Olivos) 100 USA dol.; Vida Pavlovčič \$ 20; Marija Eiletz 100 USA dol.

Bog povrni!

Zveza

BARILOČE

Umrli Josip Lukman

V nedeljo 4. septembra je preminul najstarejši bariloški Slovenec Josip (Pepi) Lukman. Dočakal je 93 let. Kamnosek iz Nabrežine se je izselil v Argentino po prvi svetovni vojni in prišel v Bariloče leta 1934. Ko je Narodni park gradil mestni trg (Centro Cívico) je Lukman posloval kot delovodja (capataz) za podjetje Cristian-Nielsen. Pozneje si je sezidal mali hotel „Trieste“, kjer so se večkrat nastanili slovenski turisti iz Buenos Airesa. Zadnja leta je živel kot penzionist pri svoji hčerki por. De Peliegrin.

govih meditacij o slovenstvu.

SLOVENSKA SKUPNOST ni dobila nobene finančne podpore v časih komunističnega enoumja v Sloveniji. Tako sta odločno izjavila Martin Breclj in Ivo Jevnikar, sedanji in bivši tajnik Slovenske skupnosti. Vodstvo SSK ni nikoli prosilo ne prejelo kake podpore. V ljubljanskem Delu je pred časom izšla serija člankov, v katerih je bilo zapisano, da je stranka prejela podporo 22,5 milijonov lir letno.

Štirideset let v službi skupnosti

SLOGA

bo praznovala svojo štiridesetletnico

s prijateljskim srečanjem vseh bivših in sedanjih odbornikov

Sobota, 29. oktobra 1994

Slovenska hiša, Ramón L. Falcón 4158

- Ob 19.15 zahvalna sv. maša
- V dvorani avdiovizual: Kamen na kamen, palača
- Razstava publikacij in fotografij
- Predstavitev Zbornika 1954-1994
- Razgovor pri pogrnjenih mizah

Številka 392

je bila izžrebana za mesec avgust, konec leta pa čakata

2 BREZPLAČNI LETALSKI VOŽNJI V SLOVENIJO

Pozanimajte se v naših pisarnah!

V SLOGI JE MOČ!

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268
Psihoanalitični konzultorij: Lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnica. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič — odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knaps — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Darujte v tiskovni sklad!

REŠITEV KRIŽANKE:

Vodoravno: 1. Prolog. 6. Odveza. 11. Rasa. 12. Red. 14. Imam. 15. Ema. 16. Poker. 18. Sto. 19. Me. 20. Dobite. 22. On. 23. Peloponez. 25. Cvete. 27. Tlela. 29. Asketi. 31. Jetnik. 32. Eol. 33. Zlo. 35. Ion. 36. Meč. 37. Odesa. 39. Nič. 41. En. 42. Ukaniti. 44. Ca. 45. Hormon. 46. Panter.

Navpično: 1. Premica. 2. Rame. 3. Osa. 4. La. 5. Grobo. 6. Odeto. 7. Vi. 8. Ems. 9. Zato. 10. Amoniak. 13. Ekpa. 16. Polet. 17. Rente. 20. Detel. 21. Kelti. 23. Pekoč. 24. Zenon. 26. Vseeno. 28. Linice. 30. Izdan. 31. Josip. 34. Len. 36. Meh. 37. Oko. 38. Ata. 39. Car. 41. Um. 42. In.

SLOVENSKI DAN

Naš dom - San Justo

9. oktobra 1994

Sodelujejo: Slovenski domovi - slovenska mladina - slovenske šole in tečaji - slovenski pevski zbori - slovenske folklorne in plesne skupine - slovenske instrumentalne skupine ter dva obiska iz Slovenije: Akademski skupina „France Marolt“ in mešani pevski zbor „Musica viva“.

Podroben program bo objavljen v prihodnji številki.

ZEDINJENA SLOVENIJA - MEDORGANIZACIJSKI SVET

SDO

Slovenska vas

SFZ

vabi na svoj

MLADINSKI DAN,

ki bo v nedeljo, 25. septembra

Spored: ob 9 sv. maša; ob 10.15 dviganje zastav; ob 10.30 tekmovanja; ob 12.30 kosilo; ob 19 kulturni program, nato pa prosta zabava.

Sodeluje orkester **ROCK & POLKA**

Mešani pevski zbor **Musica viva** iz Kranja

KONCERT

Sobota, 1. oktobra ob 20. uri v Slovenski hiši

Vstopnina \$ 5.

ZEDINJENA SLOVENIJA

Otroci zastonj

DR. VITAL AŠIČ

Don Bosco 168 - San Isidro

Ponedeljek, sreda in petek od 17. do 20. ure.

Nepremičninske in družinsko-prave zadeve. - Posvetovanje in sprejem tudi postopkov v zvezi s Slovenijo z neposrednim predstavništvom

Tel.: 742-9137 - 742-9437 - 743-5985

OBVESTILA

PETEK, 23. septembra:

Seja Medorganizacijskega sveta v San Justu.

SOBOTA, 24. septembra:

Slomškova proslava osnovnih šol. Ob 9 maša, nato prireditev v Slovenski hiši.

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

SKA - predavanje prof. Matjaža Puca: Kulturna in naravna dediščina v Sloveniji, v Slovenski hiši ob 20.

NEDELJA, 25. septembra:

V Rožmanovem domu spominska maša za gen. Rupnika z govorom dr. Stanka Kocipra. Na razpolago domače kosilo.

Mladinski dan v Slovenski vasi v Hladnikovem domu.

SREDA, 28. septembra:

Šolska seja ob 20 v Slovenski hiši.

**PREDSTAVLJA NOVE
KOMPIJUTERJE
MULTIMEDIA - FAX**

1 LETO GARANCIJE

Tel. / Fax: (0054-1)
942-8681 / 943-6023

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

Slovenska kulturna akcija prof. Matjaž Puc KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA V SLOVENIJI

V soboto, 24. septembra ob 20. uri
v Slovenski hiši.

Poravnajte naročnino!

Slovenski dom v San Martinu

Odbor Doma sporoča:

Dne 2. oktobra bo v provinci Bs. As. plebiscit, zato smo primorani prestaviti datum za našo

TOMBOLO

NA NEDELJO 6. NOVEMBRA OB 15. URI

Na razpolago imamo še 75 tablic; te pa lahko rezervirate po telefonu na številko 752-3987 (Verbičevi) in 755-2678 (Zupančič).

Vsi prisrčno vabljeni!

V Mendozi je 11. septembra mirno v Gospodu zaspala gospa

Marija Bajuk

Pokopali smo jo v Parque de Descanso v Mendozi.
Spominjajmo se je v molitvi! Naj ji bo Gospod dober plačnik!

Žalujoci: brat Marko,
svakinji Cecijila in Katarina,
nečaki in nečakinje in drugo sorodstvo.

Mendoza, Buenos Aires, Ljubljana